

ISSN 1505-9782

MONITOR UBEZPIECZENIOWY

nr 11

czerwiec 2002

PISMO RZECZNIKA UBEZPIECZONYCH

Od redakcji

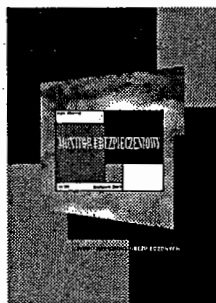
Oddajemy do rąk Państwa kolejny numer *MONITORA UBEZPIECZENIOWEGO*, który powstał przy współpracy Fundacji Edukacji Ubezpieczeniowej.

Wiele miejsca poświęciliśmy Nadzorowi Ubezpieczeniowemu w nowym kształcie i roli Rzecznika Ubezpieczonych w KNUiFE. Pojawiły się nowe możliwości w zakresie ochrony praw i interesów konsumentów zarówno ubezpieczonych i uprawnionych z umowy ubezpieczenia, jak i członków funduszy i programów emerytalnych. Będziemy także prezentować swoje poglądy na łamach pisma *PRAWO, UBEZPIECZENIA, REASEKURACJA*.

MONITOR UBEZPIECZENIOWY ukazuje się w czerwcu. Chcemy zwrócić Państwa uwagę na zawarcie odpowiednich umów ubezpieczeniowych związanych z wakacjami, żeby móc spędzić je bezpiecznie i radośnie, czego Państwu życzymy.

SPIS TREŚCI

■ Wokół ustaw ubezpieczeniowych z profesorem Janem Monkiewiczem, przewodniczącym KNUiFE rozmawia Anna Arwaniti	3
■ Akademia Generali.....	4
■ Czy niepłacenie raty składki za umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów powoduje wygaśnięcie tej umowy?.....	5
■ Z orzecznictwa Sądu Apelacyjnego.....	6
■ Warto przeczytać <i>Podstawy ubezpieczeń</i>	8
■ Skargi wnoszone do Rzecznika Ubezpieczonych w latach 2000-2001.....	9
■ Ubezpieczenia finansowe – rodzaje oraz likwidacja szkód.....	10
■ Zmiany i uzupełnienia wykazu zakładów ubezpieczeń.....	12
■ Powszechne Towarzystwa Emerytalne.....	14

PISMO RZECZNIKA UBEZPIECZONYCH

Rada programowa – Członkowie Rady Ubezpieczonych

Rada redakcyjna – dr Stanisław Rogowski, Anna Arwaniti, Krystyna Krawczyk

Redaktor odpowiedzialny – A.A. Sierańska

Wydawca – Biuro Rzecznika Ubezpieczonych, 02-002 Warszawa,
ul. Nowogrodzka 62b lok. 22, telefon: 622-52-60, 622-48-56

Projekt graficzny, skład i łamanie – Usługi Dziennikarskie Wojciech Roślan,
02-776 Warszawa, ul. Nowoursynowska 147B/4 tel. 0 501-019-045

Druk – HARO

Najważniejszy głos konsumentów

Z profesorem Janem Monkiewiczem,
Przewodniczącym KNUiFE rozmawia Anna Arwaniti

Od dnia 1 kwietnia rozpoczęła działalność Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych – centralny organ administracji rządowej sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem podmiotów na obu rynkach. Powstała ona wskutek likwidacji Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi.

Anna Arwaniti: *Jak Pan Profesor ocenia nasz rynek ubezpieczeniowy?*

Jan Monkiewicz: Rynek jest taki, jak cała gospodarka. Zawieramy tylko ubezpieczenia niezbędne. W przypadku ubezpieczeń majątkowych najczęściej dotyczą one samochodów czy mieszkań. W ubezpieczeniach życiowych realizujemy je tylko tam,

W posiedzeniach Komisji z głosem doradczym uczestniczą Rzecznik Ubezpieczonych, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego.

gdzie mamy nadwyżkę dochodów ponad bieżące potrzeby. Niestety, ten rynek wyraźnie przyhamował. Myślę jednak, że w niedługim czasie będzie próbował osiągnąć standardy zbliżone do Unii Europejskiej.

Prawda jest taka, że udział wydatków na ubezpieczenia sięga 6-7 procent produktu krajowego brutto, u nas jest to 3 procent. Mamy jeszcze sporą przestrzeń na podwojenie tego udziału, wtedy osiągniemy poziom zadowalający.

A.A.: *W jakim czasie zbliżymy się do Unii Europejskiej?*

J.M.: Oczywiście tu nie działają automaty. Horyzont czasowy, o którym tu mówimy, to od 5 do 10 lat, nie sądzę, żeby wcześniej. Chyba żeby nastąpiły specjalne regulacje, które zachęciłyby obywateli do inwestycji w ubezpieczenia.

Przykładowo, jeżeli zostałyby wprowadzone ulgi dla tych, którzy zawierają określone rodzaje umów ubezpieczeniowych np. ubezpieczenia emerytalne, to potrafię sobie wyobrazić, że udział tych ubezpieczeń na pewno by wzrósł.

A.A.: *Panie Profesorze, jaką rolę powinien pełnić Urząd Nadzoru?*

J.M.: Urząd Nadzoru musi przede wszystkim mieć na uwadze interes publiczny i interes ubezpieczonych. Każdy ubezpieczony powinien czuć się bezpiecznie. Urząd powinien też dbać o odpowiednie finanse podmiotów nadzorowanych, żeby dysponowały właściwymi zasobami środków dla potrzeb prowadzenia działalności. Urząd Nadzoru musi też dbać o przestrzeganie należytych procedur postępowania firm ubezpieczeniowych w stosunku do swoich klientów. W przygotowaniach jest projekt ustaw ubezpieczeniowych, które mają rozszerzyć kompetencje nadzoru na udzielanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej. Mamy także za zadanie rozwijanie świadomości klientów. W działalności nowego Urzędu chciałbym dużo uwagi poświęcić komunikacji społecznej i wzmocnić rolę edukacyjną Urzędu.

A.A.: *W takich krajach jak Niemcy, Szwecja, Anglia i od roku na Węgrzech nastąpiła konsolidacja nadzorów szeroko rozumianego rynku ubezpieczeniowo-finansowe-*

go. Jakie jest Pana profesora zdanie na ten temat?

J.M.: Myślę, że trzeba zmienić filozofię sprawowania nadzoru. W Polsce też od kilku lat mówi się o konsolidacji nadzorów i będzie to zapewne docelowy kierunek zgodny z tendencjami i wzorami światowymi. Wzory są oczywiście różne, ale wydaje się, że zintegrowany organ nadzoru, który będzie posiadał informacje o różnych segmentach rynku, może sprawniej wypełnić obowiązki i rozwiązywać problemy.

A.A.: *Jaka jest rola organizacji konsumenckich?*

J.M.: Myślę, że im będzie więcej organizacji, tym będą silniejsze, tym dla klienta będzie lepiej. Trzeba zwrócić jednak uwagę, że na pol-

Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w zakresie:

- działalności ubezpieczeniowej
- funduszy emerytalnych
- pracowniczych programów emerytalnych

skim rynku nie ma organizacji, które zajmowałyby się rynkiem finansowym.

Nie mamy stowarzyszenia klientów banków, zakładów ubezpieczeniowych czy członków funduszy emerytalnych, a takich organizacji – uważam – bardzo nam brakuje. To właśnie tego typu jednostki powinny reprezentować interesy klientów.

Konferencje i spotkania, w których uczestniczył Rzecznik Ubezpieczonych i przedstawiciel Biura

■ 11 grudnia 2001 r. – seminarium zorganizowane przez Klub Adwokata Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie nt. Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny oraz klauzule abuzywne w świetle Kodeksu Cywilnego prowadzone przez prof. dr hab. Ewę Lętowską.

■ 11 – 12 grudnia 2001 r. – IV Ogólnopolskie Forum Prawniczo-Medyczne w Warszawie nt. Aktualne problemy prawa medycznego.

■ 20 – 21 lutego 2002 r. Ogólnopolska Konferencja nt. Przystępczości ubezpieczeniowej w Szczecinie.

■ 28 lutego 2002 r. Seminarium zorganizowane przez Centrum Doskonalenia Kadr Biznesu w Warszawie nt. Prawne aspekty ustalania wysokości szkody w pojazdach w ubezpieczeniach komunikacyjnych prowadzone przez mec. Jacka Repsa.

■ 5 marca 2002 r. Konferencja Polskiej Izby Ubezpieczeń w Warszawie nt. Aktualne problemy rozwoju rynku ubezpieczeń.

■ 14 maja 2002 r. wykład Rzecznika nt. Ochrona praw i interesów konsumentów na rynku ubezpieczeniowym w GENERALI TU S.A., w ramach Akademii Generali.

■ 21 – 23 marca 2002r. Ogólnopolska Konferencja pt. Odpo-

AA.: *Jak Pan Profesor ocenia prawo ubezpieczeniowe, czytając skargi, które napływają do Rzecznika Ubezpieczonych, mam wrażenie, że prawo wcale nie chroni klienta.*

J.M.: No właśnie, tu brakuje organizacji konsumenckich. Urząd Nadzoru nie może zajmować się losem pojedynczego klienta. W tym przypadku pozostaje Rzecznik Ubezpieczonych, którego możliwość bezpośredniego działania, jak wiemy, też jest ograniczona. To nie jest tylko polski problem. Wraz z postępem procesów koncentracji i globalizacji rosną rozmiary operatorów rynkowych, a klient zostaje ten sam. Muszą być coraz ostrzejsze regulacje chroniące interesy klienta. Pojawiła się inicjatywa przygotowania zmiany regulacji związanej z umową ubezpieczeniową. Bardzo wyraźnie muszą być sprecyzowane prawa i obowiązki stron.

AA.: *Jak Pan Profesor ocenia rolę Rzecznika Ubezpieczonych?*

J.M.: Uważam, że pozycja Rzecznika powinna być wyraźnie

wzmocniona. Jest to instytucja wyspecjalizowana w obronie interesów ubezpieczonych, która kształtuje poprzez swoje działania świadomość ubezpieczeniową. To jest bardzo ważna rola. Rzecznik Ubezpieczonych bierze także udział w posiedzeniach Komisji KNUiFE z głosem doradczym, co też wpływa na rozszerzenie jego działalności.

AA.: *Czego Pan Profesor, jako Prezes nowego Urzędu Nadzoru, życzyłby sobie w swojej działalności?*

J.M.: Chciałbym zrealizować cele podstawowe Urzędu, o których mówiliśmy na początku naszej rozmowy. Chciałbym poprawić też reputację usług ubezpieczeniowych, bo niestety są one niższe niż np. usług banków. Jeżeli doprowadzę do zbliżenia tych standardów i lepszego ich postrzegania, to będę zadowolony.

AA.: Dziękuję za rozmowę.

Anna Arwaniti

Akademia Generali

Sektor usług ubezpieczeniowych to jeden z niezwykle dynamicznie rozwijających się segmentów polskiej gospodarki.

Na polskim rynku ubezpieczeniowym funkcjonuje wiele wyspecjalizowanych podmiotów oferujących swoje usługi zarówno klientom indywidualnym, jak i korporacyjnym. Jednak mimo faktu, że na przestrzeni ostatnich lat wzrosła liczba zakładów ubezpieczeń, widoczny jest brak zakrojonych na szeroką skalę działań w zakresie edukacji ubezpieczeniowej. Specyfika oferowanych usług powoduje, że od specjalistów z tego sektora wymaga się szerokiej i solidnej wiedzy. Oferta szkoleń dostępnych na rynku jest jednak niewielka.

Z tego powodu, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób bezpośrednio lub pośrednio związanych z ubezpieczeniami utworzona została Akademia Generali.

Akademia Generali jest projektem działającym w ramach Generali Risk Consulting Sp. z o.o. Jej celem jest transfer wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu ubezpieczeń, prawa ubezpieczeniowego i prawa pracy, zarządzania ryzykiem oraz zarządzania aktywami. Szkolenia odbywające się w centrali Generali w Warszawie skierowane są do brokerów, multiagentów, klientów oraz wszystkich tych, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę w danym zakresie. Wszystkie szkolenia są otwarte, a informacje na ich temat znajdują Państwo na stronie internetowej Generali – www.generali.pl

Monika Frant

Z orzecznictwa sądu apelacyjnego

Powtarzającym się tematem w skargach kierowanych do Rzecznika Ubezpieczonych jest odmowa wypłaty odszkodowania za skradziony samochód, który był ubezpieczony w zakresie auto casco, uzasadniana przekroczeniem przez ubezpieczonego terminu zgłoszenia szkody.

Ogólne warunki ubezpieczenia zazwyczaj zawierają postanowienia, zgodnie z którymi zakład ubezpieczeń ma możliwość oddalenia roszczenia lub odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania w przypadku, gdy właściciel pojazdu lub osoba uprawniona do korzystania lub rozporządzania pojazdem nie wywiązała się z obowiązków określonych w warunkach umowy, w tym m.in. obowiązku powiadomienia zakładu ubezpieczeń o szkodzie we wskazanym terminie.

W przedmiocie stosowania takich zapisów wypowiedział się w wyroku z dnia 6 listopada 1992 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku (sygn. I ACr 457/92, OSA 1993/3/20) stwierdzając, że ogólne warunki ubezpieczenia auto casco nie mogą pogarszać sytuacji ubezpieczającego w sposób sprzeczny z normą art. 826 § 2 k.c. Postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do odmowy wypłaty odszkodowania ze strony ubezpieczyciela, jeżeli niewykonanie przez ubezpieczającego któregoś z obowiązków określonych w ogólnych warunków ubezpieczenia nie stanowi jednocześnie z jego strony rażącego niedbalstwa

w wykonaniu tego obowiązku.

W sprawie, w której został wydany ten wyrok zakład ubezpieczeń odmówił wypłaty odszkodowania uzasadniając, iż ubezpieczający nie zawiadomił niezwłocznie zakładu o fakcie kradzieży, do czego był zobowiązany zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

Sąd I instancji ustalił m.in., iż właściciel skradzionego pojazdu złożył powiadomienie do komisariatu policji w tym samym dniu, w którym stwierdził brak samochodu. Przez trzy kolejne niedziele jeździł na giełdy samochodowe, poszukując samochodu. Jeździł również po mieście i prosił znajomych o poszukiwanie samochodu, który miał oznaczenie taxi i charakterystyczną naklejkę – kleks na przedniej masce. Ponieważ poszukiwania nie przyniosły rezultatu, zwrócił się do zakładu ubezpieczeń o wypłatę odszkodowania, a wobec odmowy wypłaty – wystąpił z pozwem do sądu. Postępowanie w sprawie kradzieży samochodu zostało umorzone postanowieniem prokuratury wobec niewykrycia sprawców.

Strony umowy ubezpieczenia związane były ogólnymi warunkami ubezpieczenia auto casco.

Zgodnie z zapisami tych warunków poszkodowany zobowiązany był niezwłocznie powiadomić ubezpieczyciela o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem oraz do udzielenia niezbędnych informacji i wyjaśnień. Warunki te przewidywały, iż w przypadku niewypełnienia tego obowiązku, zakład ubezpieczeń może odmówić wypłaty odszkodowania lub je obniżyć.

Rozważając niniejszą sprawę, sąd I instancji stwierdził, że przyczyną opóźnienia w zawiadomieniu zakładu ubezpieczeń o szkodzie było usiłowanie odzyskania zaginionego pojazdu i niewiedza ubezpieczającego, że może nie otrzymać odszkodowania z uwagi na spóźnione zgłoszenie. Niewątpliwie było to zaniedbanie z jego strony, ale sąd I instancji uznał, że nie może ono automatycznie powodować odmowy wypłaty odszkodowania. Zarówno poszkodowany, jak i powiadomiona przez niego policja usiłowały odnaleźć samochód. Można było również przypuszczać, że samochód zostanie odnaleziony i szkody w ogóle nie będzie, tym bardziej, że był to samochód stary (10-letni) – taksówka.

Zdaniem sądu zarzut zakładu ubezpieczeń, że posiada służby zobowiązane do poszukiwania pojazdów i w 20% odnajdują one skradzione samochody po niezwłocznym zgłoszeniu, a brak takiego zgłoszenia przez ubezpieczającego uniemożliwił poszukiwania przez służby zakładu ubezpieczeń, nie może skutkować odmową odszkodowania. Każdy taki przypadek winien być rozpatrywany indywidualnie, co zresztą przewidują ogólne warunki, bo zakład ubezpieczeń może w zależności od okoliczności danej sprawy bądź zmniejszyć, bądź odmówić wypłaty.

Zdaniem sądu I instancji w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie było podstaw do odmowy wypłaty odszkodowania.

Sąd Apelacyjny zważył natomiast, iż wobec niewątpliwego faktu, że ubezpieczający zawiado-

wiedzialność za szkody wyrządzone przy leczeniu organizowana w Toruniu przez TU INTER Polska S.A. oraz Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa Grupa Lokalna ELSA Toruń.

■ 22 marca 2002 r. Konferencja naukowa Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego nt. „Problemy i kierunki rozwoju rynku ubezpieczeniowego w Polsce”.

■ 25 - 26 kwietnia 2002r. Konferencja naukowa pt. Ubezpieczenia Gospodarcze i Społeczne, Wieś i Rolnictwo organizowana przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

■ 26 kwietnia 2002 r. Ogólnopolska Konferencja na temat Zabezpieczenia emerytalnego Polaków zorganizowana przez LIFE+ oraz LIFECLUB.

■ 15 - 18 maja 2002 r. V Forum Ubezpieczeniowo-Reasekuracyjne Krajów Europy Środkowo Wschodniej w Zakopanem organizowane przez Polskie Towarzystwo Reasekuracyjne S.A.

■ 23 - 26 maja 2000 r. Piąty Kongres Brokerów pod hasłem Broker w Unii Europejskiej.

■ 27 - 28 maja 2002 r. seminarium organizowane wspólnie przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów oraz przy współudziale Amplico Life S.A. i AIG PTE S.A. zatytułowane: „Wnioski wynikające z reform systemu emerytalnego: doświadczenia obszaru transformacji gospodarczej oraz państw OECD”.

mił zakład ubezpieczeń o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem dopiero siedemnastego dnia od daty jego zaistnienia, rozstrzygnięcie danej sprawy zależy od oceny zasadności stanowiska Sądu I instancji, który stwierdził, że wyżej wskazane zaniedbanie ze strony powoda nie może automatycznie prowadzić do odmowy wypłaty odszkodowania.

Aby ocenić to stanowisko należy rozważyć, czy postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia auto casco pojazdów mechanicznych są zgodne z art. 826 § 1 i 2 k.c.

Analizując art. 826 § 1 k.c. i stosowne postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia można stwierdzić, że zapis o.w.u. konkretyzuje obowiązki ubezpieczającego (kierowcy pojazdu) w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego (zdarzenia objętego ubezpieczeniem). Obowiązki te zostały określone w art. 826 § 1 k.c. jako wszelkie dostępne środki mające na celu zmniejszenie szkody, w tym także środki zmierzające do zabezpieczenia roszczeń odszkodowawczych do sprawców szkody. Wśród tych obowiązków w ogólnych warunkach ubezpieczenia wymienia się m.in. zawiadomienie policji o kradzieży pojazdu oraz „niezwłoczne - nie później niż 7 dni od daty szkody - zawiadomienie zakładu ubezpieczeń o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem”.

W myśl ogólnych warunków ubezpieczenia, jeżeli ubezpieczający (kierowca pojazdu) nie wykona wynikającego z nich obowiązku zakład ubezpieczeń zmniejszy odszkodowanie lub odmówi wypłaty odszkodowania.

Natomiast zgodnie z art. 826 § 2 k.c., jeżeli ubezpieczający dopuścił się rażącego niedbalstwa w wykonaniu obowiązków określonych w § 1 - odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata całości lub części odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współzycia spo-

łecznego (albo interesom gospodarki narodowej).

W art. 807 §1 k.c. wyrażona jest zasada, zgodnie z którą postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia i postanowienia umowy ubezpieczenia sprzeczne z przepisami k.c. dotyczącymi umowy ubezpieczenia są nieważne.

W świetle powyższego sąd stwierdził, że postanowienie ogólnych warunków ubezpieczenia, na które powołał się zakład ubezpieczeń jest sprzeczne z normą imperatywną zawartą w art. 826 § 2 k.c., gdyż odrywa niewykonanie obowiązków wynikających z ogólnych warunków ubezpieczenia (art. 826 § 1 k.c.) od rażącego niedbalstwa ze strony ubezpieczającego (kierowcy pojazdu), pogarszając tym samym jego sytuację w sposób sprzeczny z normą art. 826 § 2 k.c. - jest nieważny. Innymi słowy ww. powoływany zapis ogólnych warunków ubezpieczenia nie może stanowić wystarczającej podstawy do odmowy wypłaty odszkodowania ze strony zakładu ubezpieczeń, jeżeli niewykonanie przez ubezpieczającego któregoś z obowiązków określonych w o.w.u. nie stanowi jednocześnie z jego strony rażącego niedbalstwa w wykonaniu tego (tych) obowiązku (obowiązków).

W rozpoznawanej sprawie niedopełnienia przez ubezpieczającego obowiązku niezwłocznego zawiadomienia zakładu ubezpieczeń o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem nie można uznać za rażące niedbalstwo z przyczyn i okoliczności trafnie wskazanych przez sąd I instancji.

Natomiast zapisy ogólnych warunków ubezpieczenia nie mogły stanowić samodzielnej podstawy do odmowy wypłaty odszkodowania, gdyż - w okolicznościach rozpoznawanej sprawy - odmowa taka naruszałaby art. 826 § 2 k.c.

oprac. Anna Dąbrowska

Czy nieopłacenie raty składki za umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów powoduje wygaśnięcie tej umowy?

Do Rzecznika Ubezpieczonych zgłosiła się pani X z prośbą o rozstrzygnięcie sporu, jaki powstał między nią a jednym z zakładów ubezpieczeń.

Problem przedstawia się następująco: pani X, będąc właścicielką samochodu, zgodnie z ustawowym obowiązkiem zawarła na okres 12 miesięcy umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Z zakładem ubezpieczeń ustaliła, iż składka zostanie opłacona w dwóch ratach tj. pierwsza w momencie zawarcia umowy, a druga za pół roku. Stało się tak, iż pani X nie opłaciła w terminie drugiej raty składki, co stwierdził policjant podczas kontroli drogowej. Nadmieniam, iż kontrola ta odbyła się w okresie 12-miesięcznej ochrony ubezpieczeniowej zapisanej w polisie. Niestety, policjant potraktował panią X jak osobę nieposiadającą obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego OC. Stało się tak za sprawą zamieszczoną na polisie adnotacji: **Po dniu (i tu widnieje termin płatności II raty) polisa ważna po okazaniu dowodu wpłaty II raty składki.**

Pani X zażądała wyjaśnień od zakładu ubezpieczeń zadając pytanie, czy rzeczona adnotacja na polisie – będąca przyczyną jej kłopotów podczas kontroli drogowej – ma umocowanie w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Zdaniem pani X takie działanie zakładu ubezpieczeń jest bezprawne.

W odpowiedzi zakład ubezpieczeń oświadczył, iż postępuje w tej sprawie zgodnie z prawem, przy czym precyzuje swe stanowisko odpowiadając pani X, że: *...Dowód wpłaty – potwierdzenie wpłaty II raty winien być podpisany pod polisę....* Gdy pani X raz jeszcze zwróciła się do ubezpieczyciela o wskazanie przepisu, na podstawie którego zakład ubezpieczeń wprowadził taki obowiązek, otrzymała odpowiedź zawierającą zbiór przepisów wypisanych z ww. rozporządzenia Ministra Finansów, które nie stanowiły jednak odpowiedzi na pytanie zainteresowanej, a pismo to kończył akapit o treści: *W pani przypadku umowa została zawarta na okres 12 miesięcy z rozłożeniem składki na 2 raty. Potwierdzeniem opłaty II raty jest właśnie DOWÓD WPLĄTY, który winien być podpisany pod polisę, na której widnieje adnotacja o treści „Po dniu ... polisa ważna po okazaniu dowodu opłaty II raty składki”. Brak udokumentowania opłaty raty spowodował zatrzymanie pojazdu przez policję.*

Wyjaśnienia te jednak pani X uznała za wymijające. Nie wskazała bowiem konkretnego przepisu, który by pozwolił uznać postępowanie Zakładu Ubezpieczeń za prawne. W tej sytuacji pani X wystąpiła do Rzecznika Ubezpieczonych

z prośbą o wyjaśnienie zaistniałego sporu.

Rzecznik Ubezpieczonych podzielił wątpliwości pani X w kwestii bezprawnego działania Zakładu Ubezpieczeń w zakresie zamieszczenia na druku polisy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów (...) dopisku o jej ważności po okazaniu dowodu opłacenia II raty składki. **Zdaniem Rzecznika Ubezpieczonych nieopłacenie II raty składki na ww. ubezpieczenie nie powoduje wygaśnięcia umowy ubezpieczenia.** Słuszność tego twierdzenia Rzecznik Ubezpieczonych opiera na następujących unormowaniach prawnych:

1) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz.U. z 2000 r. nr 26 poz. 310 z późn. zm.);

2) Kodeksie cywilnym.

Ad.1)

● § 6 rozporządzenia stanowi, iż umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 tj. gdy dopuszcza się w określonych przypadkach zawarcie umowy zwanej krótkoterminową, to znaczy na okres krótszy niż 12 miesięcy;

● konsekwencja nieopłacenia raty składki zawarta jest w § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia tj. gdy pomimo braku pisemnego wypowiedzenia umowy, zawarcie kolejnej umowy nie następuje, jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijające 12

Posiedzenia Rady Ubezpieczonych i konferencje prasowe Rzecznika Ubezpieczonych

■ 4 kwietnia 2002 r. Posiedzenie Rady Ubezpieczonych poświęcone omówieniu kształtu organizacji i kompetencji Urzędu Rzecznika Ubezpieczonych w świetle nowych zmian ustrojowych oraz omówieniu założeń i podstawowych zasad nowego pakietu ustaw ubezpieczeniowych.

■ 21 maja 2002 r. Konferencja prasowa Rzecznika Ubezpieczonych nt. Nowy kształt urzędu Rzecznika Ubezpieczonych oraz podsumowanie działalności Rzecznika za rok 2001.

przygotowała
Iwona Szymańska

■ Blisko 3 tysiące skarg na firmy ubezpieczeniowe wpłynęło w zeszłym roku do Rzecznika Ubezpieczonych. W tym roku będzie ich więcej, bowiem rzecznik od marca zajmuje się także ochroną interesów klientów otwartych funduszy emerytalnych.

■ Nowy pakiet o działalności ubezpieczeniowej, o pośrednictwie, nadzorze i ubezpieczeniach obowiązkowych będzie bardziej korzystny dla klientów firm ubezpieczeniowych.

miesiący. W takim przypadku odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń kończy się z upływem 12 miesięcy, za które przypadła nie zapłacona w całości składka.

Ad.2)

● art. 809 § 1 kc. stanowi, iż umowa ubezpieczenia powinna być stwierdzona przez zakład ubezpieczeń polisą, legitymacją ubezpieczeniową, tymczasowym zaświadczeniem albo innym dokumentem ubezpieczenia;

● w art. 809 § 2 znajduje się stwierdzenie, że umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez zakład ubezpieczeń ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia;

● art. 811 § 1 określa, iż w przypadku gdy dokument ubezpieczenia zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonej oferty lub od ogólnych warunków umowy ubezpieczenia, zakład ubezpieczeń obowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej siedmiodniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie

niewykonania tego obowiązku przez zakład, zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego są nieważne.

Reasumując należy stwierdzić, iż polisa stanowi potwierdzenie ważności umowy ubezpieczenia. Nie znajdują potwierdzenia w regulacjach prawnych argumenty zakładu ubezpieczeń dowodzące jakoby zamieszczenie na druku polisy umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych klauzuli o treści: *po dniu (data płatności raty) polisa ważna po okazaniu dowodu wpłaty II raty składki – było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.*

Zwracam w tym miejscu uwagę na fakt, iż rozkładanie na raty składki nie jest obowiązkowe, a stosowane jest przez zakłady ubezpieczeń w celach marketingowych i stanowi element przyciągania klientów. Jeżeli zakład ma kłopoty z klientami nie opłacającymi kolejnych rat składki to niech nie stosuje takich metod sprzedaży.

Krystyna Krawczyk

Warto przeczytać

Niedawno ukazał się drugi tom podręcznika pod redakcją Jana Monkiewicza, pt. „Podstawy ubezpieczeń”. Pierwszy tom był poświęcony mechanizmom funkcjonowania ubezpieczeń, natomiast drugi – tematyce produktów ubezpieczeniowych.

Podręcznik został stworzony przez ekspertów i praktyków ubezpieczeniowych, jak podkreślają autorzy – dla szerokiego kręgu odbiorców (studentów, pracowników zakładów ubezpieczeń oraz wszystkich innych osób, które chcą pogłębić wiedzę o ubezpieczeniach).

W pierwszym tomie w trzynastu rozdziałach autorzy prezentują konstrukcję i zasady działania rynku ubezpieczeniowego polskiego, a także innych krajów. Każdy rozdział otwiera wskazanie celów edukacyjnych, które wyznaczył autor, a zamykają pytania kontrolne i wykaz kluczowych terminów. Znajdziemy w nich omówienie następujących zagadnień: teoria ryzyka ubezpieczeniowego, charakterystyka ubezpieczenia jako urządzenia gospodarczego, regulacje prawne dotyczące ubezpieczeń gospodarczych, techniczne strony działalności ubezpieczeniowej, reasekuracja, formy przedsiębiorstw ubezpieczeniowych

Skargi wnoszone do Rzecznika Ubezpieczonych w latach 2000 – 2001

Rok temu przedstawiona została analiza indywidualnych skarg wnoszonych do Rzecznika Ubezpieczonych w latach 1999 – 2000 (Monitor Ubezpieczeniowy nr 9 z lipca 2001 r.). Po upływie roku warto przyjrzeć się kolejnej porcji skarg i listów, które w tym okresie wpłynęły do Biura Rzecznika.

Z roku na rok wzrasta ilość spraw kierowanych do Rzecznika Ubezpieczonych i to zarówno skarg jak i próśb o informacje i porady. Powodów tego stanu rzeczy jest kilka, w tym m.in. fakt, iż o Urzędzie Rzecznika dowiaduje się coraz więcej osób, ponadto na rynku ubezpieczeń gospodarczych pojawiają się nowe produkty, mało znane konsumentom.

Analiza spraw kierowanych do Rzecznika wskazuje, iż jakość usług ubezpieczeniowych nie uległa znaczącej zmianie. Z satysfakcją odnotować jednak należy fakt poprawy terminowości załatwiania wniosków odszkodowawczych.

Nadal przyczyną wielu skarg kierowanych do Rzecznika jest brak staranności w informowaniu ubezpieczonych, uprawnionych z umo-

wy, o ustaleniach faktycznych poczynionych w sprawie, jak też braku uzasadnienia dla zajętego stanowiska.

W ocenie Rzecznika Ubezpieczonych zakłady ubezpieczeń nie dopuszczają się na ogół łamania prawa. Stosują jednak często jednostronną interpretację, nieprzyjazną dla ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia.

Nadal przyczyną wielu skarg ubezpieczonych, uprawnionych z umowy ubezpieczenia jest nie dość dobry poziom przygotowania zawodowego agentów, za co odpowiedzialne są zakłady ubezpieczeń. W wyeliminowaniu z rynku niepożądanych agentów dopomógłoby zapewne uruchomienie centralnie prowadzonego i na bieżąco aktualizowanego wykazu agentów, do którego każdy zainteresowany miałby łatwy dostęp.

Ww. zjawiska występują w niejednakowym nasileniu w odniesieniu do poszczególnych zakładów ubezpieczeń. Biorąc pod uwagę cały rynek ubezpieczeniowy, daje się zauważyć pewną poprawę, jednak następuje ona zbyt wolno.

Rozpatrywanie indywidualnych, złożonych na piśmie skarg nadal pozostaje jedną z głównych płaszczyzn funkcjonowania Urzędu, obserwuje się również stały wzrost bezpośrednich kontaktów z Biurem Rzecznika Ubezpieczonych.

Ta forma działalności Rzecznika Ubezpieczonych systematycznie rozszerza się spełniając rolę ważnego ośrodka informacji i edukacji ubezpieczeniowej.

Osoby zgłaszające się o pomoc do Rzecznika Ubezpieczonych (osobiście lub telefonicznie) uzyskują poradę prawną, która pozwala im na samodzielne załatwienie sprawy, lub

oraz ich funkcje i organizacja, finanse zakładów ubezpieczeń i aktuariat, nadzór ubezpieczeniowy, system ochrony ubezpieczeniowej oraz sojusze bankowo-ubezpieczeniowe. W ostatnim rozdziale przedstawiony został rynek ubezpieczeń Unii Europejskiej.

Drugi tom – jak zostało wspomniane wyżej – poświęcony został produktom ubezpieczeniowym. Składa się on z dwóch części, poprzedzonych ogólnym omówieniem istoty, cech oraz rodzajów produktów ubezpieczeniowych. Pierwsza dotyczy ubezpieczeń na życie, druga – ubezpieczeń majątkowych i zdrowotnych. Podobnie jak w pierwszym tomie, każdy rozdział rozpoczyna się krótką zapowiedzią tego, czego możemy się z niego dowiedzieć.

W części o ubezpieczeniach na życie możemy zapoznać się z charakterystyką umowy ubezpieczenia na życie, procesem oceny ryzyka w tych ubezpieczeniach oraz typami produktów ubezpieczeń na życie. Rozdziały dotyczące ubezpieczeń majątkowych i zdrowotnych przybliżają ubezpieczenia komunikacyjne, przemysłowe, rolne, finansowe, odpowiedzialności cywilnej, transportowe oraz ubezpieczenia zdrowotne (systemy ochrony zdrowia, podstawowe ryzyka, rodzaje ubezpieczeń oraz perspektywy ich rozwoju).

Podstawy ubezpieczeń. Tom I – mechanizmy i funkcje, Jan Monkiewicz – red., Poltekst, Warszawa 2000.
Podstawy ubezpieczeń. Tom II – produkty, Jan Monkiewicz – red., Poltekst, Warszawa 2002.

też gdy sytuacja tego wymaga, proponuje się im złożenie w Biurze Rzecznika pisemnej skargi.

Codziennie do Biura Rzecznika zgłasza się z prośbą o pomoc i poradę około 40 – 50 osób.

Dla wielu osób zgłaszających się z prośbą o pomoc, wystarczającą była informacja o przysługujących im w danej sytuacji uprawnieniach. Inni zdecydowali się jednak na skorzystanie z in-

terwencji Biura Rzecznika Ubezpieczonych.

Na podstawie Sprawozdania Rzecznika Ubezpieczonych za 2001 rok

Magdalena Kudlak

Tabela nr 1
Przedmiot skarg wpływających do Rzecznika Ubezpieczonych

Lp. Przyczyna skargi	2000 r.		2001 r.		Ogółem	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
1. Odmowa odszkodowania/świadczania	690	28,5	935	32,5	1625	30,5
2. Spór o wysokość odszkodowania/świadczania	710	29	1079	37,5	1789	34
3. Opieszałość w likwidacji szkody	654	27	458	16	1112	21
4. Inne	376	15,5	394	14	770	14,5
5. Ogółem	2430	100	2866	100	5296	100

Tabela nr 2
Podjęcie interwencji przez Rzecznika Ubezpieczonych

	Liczba skarg		Podjęcie interwencji				Niepodjęcie interwencji			
			Z przyczyn merytorycznych		Z braku właściwości		Ogółem			
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
2000 r.	2430	1823	75	421	17,5	186	7,5	607	25	
2001 r.	2866	2001	70	751	26	114	4	865	30	
Ogółem	5296	3824	72	1172	22	300	6	1472	28	

Tabela nr 3
Wynik interwencji podejmowanych przez Rzecznika Ubezpieczonych

Lp. Sposób załatwienia	2000 r.		2001 r.		Ogółem	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
1. Pełne uznanie zasadności skargi	556	30,5	521	26	1077	28
2. Uznanie w drodze wyjątku	41	2	30	1,5	71	2
3. Wynik negatywny	881	48,5	1117	56	1998	52
4. Sprawy w toku	345	19	333	16,5	678	18
5. Ogółem	1823*	100	2001*	100	3824	100

*(W 2000 r. w 607 sprawach Rzecznik Ubezpieczonych nie podjął interwencji, co stanowiło 25% spraw indywidualnych, które wpłynęły do Biura Rzecznika, natomiast w 2001 r. tych spraw było 865, co stanowiło 30% spraw indywidualnych, które wpłynęły do Rzecznika Ubezpieczonych.

Tabela nr 4
Tematyka skarg i listów wpływających
do Rzecznika Ubezpieczonych

Lp. Rodzaj	2000 r.		2001 r.		Ogółem	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
1. Ubezpieczenia komunikacyjne:	1430	59	1778	62	3208	60,5
- OC	857	35	1069	37	1926	36,5
- AC	482	20	599	21	1081	20,5
- Zielona Karta	21	1	13	0,5	34	0,5
- UFG kary i regres	54	2	69	2,5	123	2,5
- UFG (inne)	16	1	28	1	44	0,5
2. Ubezpieczenia na życie:	296	12	349	12	645	12
- ubezpieczenia zawarte przed 1989 r. (tzw. stary portfel)	79	3	88	3	167	3
- ubezpieczenia zawarte po 1989 r.	217	9	261	9	478	9
3. Ubezpieczenie mienia (od ognia, zalania, kradzieży, włamania, itp.)	129	5,5	162	5,5	291	5,5
4. Casco statków powietrznych i morskich	2	0,5	2	0,1	4	0,1
5. Ubezpieczenia finansowe:	-	-	9	0,5	9	0,2
- ubezpieczenie kredytu i gwarancji ubezp.	-	-	8	0,4	8	0,1
- ubezpieczenie ryzyk finansowych	-	-	1	0,1	1	0,1
5. Ubezpieczenie od następstw NW	71	3	99	3,5	170	3
6. OC rolników	19	1	24	1	43	1
7. Ubezpieczenie budynków w gospodarstwach rolnych	39	1,5	23	1	62	1
8. Ubezpieczenia rolne:			3	0,2	3	0,1
- ubezpieczenie maszyn rolniczych			1	0,1	1	
- ubezpieczenie upraw			2	0,1	2	
8. OC (inne)	32	1	75	2,5	107	2
9. Składki: (sposób naliczania, wymiar)	123	5	82	2,5	205	4
10. Upadłość zakładów ubezpieczeń	40	1,5	42	1,5	82	1,5
11. UFG upadłości	41	1,5	28	1	69	1,5
Regres	-	-	14	0,5	14	0,5
12. Interpretacja przepisów ubezpieczeniowych	22	1	62	2	84	1,5
13. Inne: (brak właściwości)	186	7,5	114	4	300	5,6
- ZUS	70	3	66	2,3 1	36	2,5
- KRUS	8	0,5	13	0,5	21	0,4
- OFE	31	1	12	0,4	43	0,8
- Kasa Chorych	-	-	5	0,2	5	0,1
- Inne	77	3	1	0,6	95	1,8
14. Ogółem	2430	100	2866	100	5296	100

Zmiany i uzupełnienia wykazu zakładów ubezpieczeń

(stan na dzień 23.05.2002 r.)

A) Towarzystwa nowo powstałe

DZIAŁ I – Ubezpieczenia na życie

1. Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A.

Plac Orłąt Lwowskich 1, 53-605 Wrocław
tel. (0 prefix 71) 377-79-00
fax (0 prefix 71) 377-79-01
Prezes: Jarosław Dowbaj
Zakres: grupy 1-5
Data wydania zezwolenia: 16.01.2002 r.

2. SIGNAL IDUNA ŻYCIE Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Ul. Piwna 1/2, 80-831 Gdańsk
tel. (0 prefix 58) 323-30-11
fax (0 prefix 58) 323-30-01
Prezes: dr Jerzy Lisiecki
Zakres: grupy 1-5
Data wydania zezwolenia: 03.08.2001 r.

DZIAŁ II – Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe

1. SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Ul. Piwna 1/2, 80-831 Gdańsk
tel. (0 prefix 58) 323-30-11
fax (0 prefix 58) 323-30-01
Prezes: dr Jerzy Lisiecki
Zakres: grupy 1-3, 8-10, 13-14, 17-18
Data wydania zezwolenia: 03.08.2001 r.

GŁÓWNE ODDZIAŁY ZAGRANICZNYCH ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W POLSCE

1. CARDIF-ASSURANCES RISQUES DIVERS S.A.

Główny Oddział w Polsce
Siedziba Głównego Oddziału w Polsce:
Ul. Nowogrodzka 11, 00-513 Warszawa
Dyrektor: Jan Emeryk Rościszewski
tel. (0 prefix 22) 52-90-123
fax (0 prefix 22) 52-90-111
Zakres: grupy 1,2,8,9,13,16,18
Data wydania zezwolenia: 30.05.2001 r.
Siedziba Zagranicznego Zakładu Ubezpieczeń:
5 Avenue Kleber 75016 Paryż, Francja

B) Zmiany

DZIAŁ I – Ubezpieczenia na życie

1. Towarzystwo Ubezpieczeniowe COMPENSA Życie S.A.

Ul. Łucka 7/9, 00-842 Warszawa
Prezes: Ireneusz Arczewski

2. GARDA LIFE S.A.

Ul. Puławska 14, 02-515 Warszawa
Prezes: Björn Bäckelin

3. GENERALI ŻYCIE Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Ul. Postępu 15, 02-676 Warszawa
Tymczasowo funkcję Prezesa pełnią członkowie zarządu

4. Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie INTER - ŻYCIE POLSKA S.A.

Ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa
Dwóch członków zarządu: Piotr Narloch,
Paweł Sukiennik

5. Metropolitan Life Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
Prezes: Robert Jonh Zilg

6. Nationwide Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Al. Jana Pawła II 29, 00-867 Warszawa
Prezes: Michał Biedzki

7. Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie POLISA Życie S.A.

Ul. Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
Prezes: Zbigniew Adamczyk

8. Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Poprzednio pod nazwą: Bankowe
Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji
HEROS LIFE S.A.
Ul. Rydygiera 21A, 01-793 Warszawa
Prezes: Paweł Miller

9. Powszechny Zakład Ubezpieczeń
na Życie S.A.
Al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa
Prezes: Ireneusz Nawrocki

10. PRUMERICA Towarzystwo Ubezpieczeń
na Życie S.A.
Ul. Emilii Plater 28, 00-688 Warszawa
Prezes: Alex B. Nawrocki

11. SAMPO Towarzystwo Ubezpieczeń
na Życie S.A.
Ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa
Prezes: Andrzej Sadkowski

12. Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie
Vienna Life S.A.
Ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa
Prezes: Katarzyna Poremba

13. ZURICH Towarzystwo Ubezpieczeń
na Życie S.A.
Ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa
tel. (0 prefix 22) 541-20-00
fax (0 prefix 22) 541-20-01
Prezes: Mirosław Kowalski

DZIAŁ II - Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe

1. DAEWOO Towarzystwo Ubezpieczeniowe S.A.
Ul. Jagiellońska 17, 03-719 Warszawa
**Przewodniczący Zarządu Komisarycznego:
Anatol Adamski**

2. Towarzystwo Ubezpieczeń EUROPA S.A.
Plac Orłąt Lwowskich 1, 53-605 Wrocław
tel. (0 prefix 71) 377-79-00,
fax (0 prefix 71) 377-79-01
Prezes: Jarosław Dowbaj

3. Nordea Polska Towarzystwo
Ubezpieczeniowe S.A.
Pl. Jagielloński 15, 26-600 Radom
Prezes: Otto A. Groegler

4. GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Ul. Postępu 15, 02-676 Warszawa
**Tymczasowo funkcję Prezesa pełnią członkowie
zarządu**

5. IF Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Poprzednio pod nazwą: SAMPO Towarzystwo
Ubezpieczeń S.A.
Ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
Prezes: Pekka Miittinen

6. Towarzystwo Ubezpieczeniowe
INTER - POLSKA S.A.
Ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa
**Dwóch członków zarządu: Piotr Narloch,
Paweł Sukiennik**

7. Korporacja Ubezpieczeń Kredytów
Eksportowych S.A.
Ul. Widok 5/7/9, 00-023 Warszawa
Prezes: **Janusz Rychlak**

8. MTU Moje Towarzystwo Ubezpieczeniowe S.A.
poprzednio pod nazwą: Towarzystwo
Ubezpieczeniowe PBK S.A.
Ul. Hestii 1, 81-731 Sopot
tel. (0 prefix 58) 555-60-00
fax.(0 prefix 58) 555-60-01
Prezes: Anna Włodarczyk

9. Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji
PARTNER S.A.
Ul. Puławska 14, 02-515 Warszawa
Prezes: Björn Bäckelin

10. Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.
Al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa
Prezes: Zdzisław Montkiewicz

11. ZURICH Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa
tel. (0 prefix 22) 541-20-00
fax (0 prefix 22) 541-20-01
Prezes: Mirosław Kowalski

Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych

1. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych
WIELKOPOLSKA
Ul. Św. Michała 43, 61-119 Poznań
tel. (0 prefix 61) 85-84-802 (805)
fax.(0 prefix 61) 85-84-801 (807)
Prezes: Bogusław Buziński

Instytucje Ubezpieczeniowe

1. Polskie Biuro Ubezpieczeń Komunikacyjnych
Ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa
tel. (0 prefix 22) 551-51-00
fax.(0 prefix 22) 551-51-99
Prezes: **Mariusz Wichtowski**

2. **Fundacja Edukacji Ubezpieczeniowej**
Ul. Nowogrodzka 62B/22, 02-002 Warszawa
Wiceprezes: Katarzyna Policha

3. W dniu 1 marca 2002 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw. Ustawa ta m.in. zmienia ustawę z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej. Ustawa znosi Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń (PUNU) oraz Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi (UNFE) i tworzy nowy organ nadzoru – przejmujący z dniem 1 kwietnia 2002 r. dotychczasowe zadania i uprawnienia PUNU

i UNFE – w postaci **Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych**.

1 stycznia 2003r. Komisja przejmie także zadania Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych.

Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych

Ul. Niedźwiedzia 6 E, 02-737 Warszawa

tel. (0 prefix 22) 548-74-17

fax (0 prefix 22) 548-74-20

Przewodniczący: Jan Monkiewicz

POWSZECHNE TOWARZYSTWA EMERYTALNE

(stan na dzień 19.04.2002 r.)

Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych

Prezes Izby: Tomasz Bańkowski

Ul. Solec 103, 00-382 Warszawa

Tel. 625-03-21, 622-17-78

AIG Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Prezes Zarządu: Tomasz Frontczak

Nazwa OFE: AIG Otwarty Fundusz Emerytalny

Ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa

Tel. 816-14-55, 816-14-16, Fax 622-16-66

Powszechne Towarzystwo Emerytalne

Allianz Polska S.A.

Prezes Zarządu: Paweł Wojciechowski

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny

Allianz Polska

Ul. Chocimska 17, 00-791 Warszawa

Tel. 529-46-00, Fax 529-46-49

PKO/Handlowy Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Prezes Zarządu: Krzysztof Lutostański

Nazwa OFE: Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny

Ul. Sienna 75, 00-833 Warszawa

Tel. 820-10-10, Fax 820-11-11

Commercial Union Powszechne Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK S.A.

Prezes Zarządu: Piotr Szczepiórkowski

Nazwa OFE: Commercial Union Otwarty Fundusz

Emerytalny BPH CU WBK

Al. Jana Pawła II 23, 00-854 Warszawa

Tel. 653-90-09, Fax 653-92-12

Powszechne Towarzystwo Emerytalne DOM S.A.

Prezes Zarządu: Marek Jandziński

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz

Emerytalny DOM

Al. Jana Pawła II 61 C, 01-031 Warszawa

Tel. 531-59-00, Fax 531-59-50

Powszechne Towarzystwo Emerytalne BIG Banku Gdańskiego S.A.

Prezes Zarządu: Mariusz Dąbkowski

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny Ego

Al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa

Tel. 850-97-00, Fax 850-97-97

Powszechne Towarzystwo Emerytalne

Ergo Hestia S.A.

Prezes Zarządu: Henryk Chmielak

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny

Ergo Hestia

Ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa

Tel. 874-46-20, Fax 874-46-20

Powszechne Towarzystwo Emerytalne

Kredyt Banku S.A.

Prezes Zarządu: Franciszek Zięba

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny

Kredyt Banku

Aleje Jerozolimskie 146 (bud. D),

02-305 Warszawa,

Tel. 570-26-00, Fax 560-26-01

**ING Nationale Nederlanden Polska Powszechne
Towarzystwo Emerytalne S.A.**

Prezes Zarządu: Michał Szczurek

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny

Nationale Nederlanden Polska

Adres: ul. Ludna 2, 00-406 Warszawa

Tel. 522-00-03, Fax 522-19-80

**Pekao Pionier Powszechne Towarzystwo
Emerytalne S.A.**

Prezes Zarządu: Tomasz Józef Bańkowski

Nazwa OFE: Pekao Pionier Otwarty Fundusz
Emerytalny

Adres: ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa

Tel. 874-46-10/11, Fax 874-46-09

**Powszechne Towarzystwo Emerytalne Powszechnego
Zakładu Ubezpieczeń S.A.**

Prezes Zarządu: Jakub Tropiło

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny PZU

Złota Jesień

Adres: al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa

Tel. 582-29-00, Fax. 582-29-05

**Poczta Polska Cardif (Grupa BNP Paribas)-Arka-
Invesco Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.**

Prezes Zarządu: Mariusz Wiatrowski

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny

Pocztylion

Adres: ul. Nowogrodzka 11, 00-513 Warszawa

Tel. 529-00-90, Fax 529-00-95

Powszechne Towarzystwo Emerytalne Polsat S.A.

Prezes Zarządu: Anna Horsecka

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny Polsat

Adres: ul. Ostrobramska 77, 04-118 Warszawa

Tel. 514-44-01/02, Fax 514-44-47

SAMPO Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Prezes Zarządu: Aleksander Romanowski

Nazwa OFE: SAMPO Otwarty Fundusz Emerytalny

Adres: ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa

Tel. 541-00-00, Fax 541-00-01

**Powszechne Towarzystwo Emerytalne Skarbiec-
Emerytura S.A.**

Prezes Zarządu: Jarosław Bauc

Nazwa OFE: Otwarty Fundusz Emerytalny

Skarbiec-Emerytura

Adres: ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa

Tel. 521-30-00, Fax 521-30-01

**Powszechne Towarzystwo Emerytalne
Winterthur S.A.**

Prezes Zarządu: Adam Chelchowski

Nazwa OFE: Winterthur Otwarty Fundusz
Emerytalny

Adres: ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa

Tel. 521-52-52/53, Fax 521-52-40

Zurich Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Przewodniczący Rady Nadzorczej:

Mirosław Kowalski

Nazwa OFE: Zurich Otwarty Fundusz Emerytalny

Adres: ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa

Tel. 541-20-00, Fax 541-20-01